

100 let od nalezení odložené Lidušky

Historie stavění vánočních stromů v Čechách

Nedaleko Brna v bílovických lesích nad řekou Svitavou se nachází Myslivna lišky Bystroušky. Zde si letos připomněli 100 let, kdy se tři kamarádi vydali do lesa pro vánoční stromeček a vrátili se s promrzlou, ale živou holčičkou.

Ze slavnostního předání vánočního stromu u hájenky Lišky Bystroušky

Jako každoročně – tak i letos byl vybrán brněnský vánoční strom, který stojí na náměstí Svobody v Brně, z lesů v okolí Bílovic nad Svitavou.

Cesta vánočního stromu koňským povozem z bílovických lesů do Brna

- *100 let od nalezení Lidušky v bílovickém lese*
- *95 let od postavení prvního stromu v Brně*
- *90 let od zahájení provozu dětského domova Dagmar*

Tato historická událost byla bezprostředním podnětem k jeho postavení

V bílovickém lese pod vysokým smrkem nedaleko od dnešní Myslivny lišky Bystroušky našli 22. prosince 1919, *krátce po čtvrté hodině odpolední*, tři bílovičtí přátelé - spisovatel a novinář Rudolf Těsnohlídek, student Akademie výtvarných

umění František Koudelka a soudní úředník Josef Tesař - odložené dítě.

Sedmnáctiměsíční Lidušku Kosourovou tu svému osudu odložila zoufalá svobodná matka, která se o ni nedokázala postarat. O nalezenou Lidušku lidé z Bílovic pečovali a krátce po nalezení holčičku adoptovali manželé Josefa a Josef Polákovi z Brna.

Tento příběh se pro Rudolfa Těsnohlídka stal podnětem k vytvoření akce Vánočního stromu republiky s charitativním zaměřením, získávat prostředky pro chudé a opuštěné děti.

Inspirací mu byla podobná tradice vánočního obdarovávání z dánské Kodaně. Dalším krokem Rudolfa Těsnohlídka bylo postavení dětského domova Dagmar pro opuštěné děti a sirotky.

V roce 1924 se v Brně zrodila tradice stavění vánočních stromů republiky, které měly především charitativní zaměření. Do akce se okamžitě zapojily desítky menších obcí i velkých měst napříč celou naší republikou.

V roce 1928 byl položen základní kámen dětského domova Dagmar v Brně. Do něj byla uložena prst' hlíny z hrobu královny Dagmar (dánský Ringsted). Název domova odkazuje k česko-dánským historickým kontaktům. */Dcera Přemysla Otakara I., Markéta, se roku 1205 provdala za dánského krále Valdemara II. (přijala jméno Dagmar) a je vzpomínána pro svou lidumilnost/.*

V roce 1929 byl už provoz domova Dagmar zahájen. Pozemek darovalo město Brno, projekt zdarma vypracoval Bohuslav Fuchs

30. léta 20. století funguje již v Československé republice stavění vánočních stromů jako celorepubliková akce, podporovaná první dámou Hanou Benešovou.

Hlavními organizátory byly spolek Péče o mládež, dále České srdce, Československý Červený kříž, Junák a Sokol, pomáhaly městské úřady, četnictvo a lokální firmy. Reportáže z kácení stromů i zahajovacích slavností byly přenášeny celostátním

vysíláním Radiojournalu, zprávy o postupu sbírek vydávala Československá tisková kancelář.

Tradice stavění vánočních stromů byla přerušena nacistickou okupací a poté po krátkém obnovení po 2. světové válce zanikla v průběhu padesátých let. *Pomineme-li rok 1968, kdy se stromy stavěly v období krátkého politického uvolnění, čekalo se na další vánoční stromy v duchu tradice Rudolfa Těsnohlídka dalších více než dvacet let.*

Od roku 1990, po pádu komunistického režimu v roce 1989, pochází již všechny vánoční stromy pro Brno výhradně z bílovického polesí a tradičním dárce je vždy Školní lesní podnik Masarykův les Křtiny.

náměstí

Brno, vánoční strom putuje na

2019 – rozsvícený vánoční strom na Náměstí Svobody

pro krajany napsala Eva Řezníčková, česká učitelka

